

Nař. rozhodnutí ovšem opřelo povinnost učebního pána posílati učně do pokračovací školy živnostenské v Pečkách výslovně o to, že stanoviště živnosti st-logy, obec Velim, byla rozhodnutím min. škol. přidělena k této pokračovací škole, a je proto uvážiti, zda stanovení obvodu dotčené školy může býti považováno za normu, jejíž přestoupení rovněž zakládá přestupek živn. řádu a je trestné podle ustanovení tohoto řádu. Soud neshledal, že by tomu tak bylo, neboť živn. řád nemá žádného ustanovení, podle něhož by min. mohlo stanovit místní obvod živnostenské pokračovací školy s tím účinkem, že jen návštěvou této školy může býti vyhověno povinností stanoveným v §§ 99 b) a 100 živn. řádu, jako na př. může se závazným účinkem min. stanovit podle § 99 b) odst. 4 živn. řádu, které vyučování je pokládati za rovnocenné s vyučováním na živnostenských pokračovacích školách. I kdyby tedy stanovy živnostenské školy v Pečkách skutečně snad obsahovaly nějaké ustanovení zavazující st-le k posílání jeho učňů do této školy, nebylo by lze považovati přestoupení tohoto ustanovení za přestupek živn. řádu trestný podle předpisů tohoto řádu.

Podotýká se, že na stejném stanovisku stojí i výnos min. kultu a vyučování z 21. února 1908 č. 8212, resp. normální stanovy pro pokračovací školy živnostenské tímto výnosem vydané, neboť tyto stanovy v § 13 obsahují ustanovení, že do pokračovací školy živnostenské jsou podle § 99 b) živn. řádu povinni choditi všichni učňové školního obvodu, t. j. místa, kde je škola zřízena, a ostatních obcí, jež se v jeho obvodě až na vzdálenost 3 km (od školní budovy počítajíc) snad nalézají, vyjma učně, kteří chodí do jiné pokračovací školy živnostenské, a učně, kteří školu živnostenskou neb jiné, alespoň rovnocenné vyučování s prospěchem již vychodili.

Je-li tedy mylný právní názor, že právní norma, pro jejíž přestoupení st-l byl potrestán, kromě povinnosti docházky do školy určitého druhu vyslovuje též závazek k docházce do školy v určitém místě zřízené, je nař. rozhodnutí, které skutkovou podstatu přestupku shledalo právě jen v tom, že v tomto případě docházka se neděla do školy v určitém místě zřízené, v odporu se zákonem.

Č. 12.894.

Pojišťovací právo: * 20% příravek příslušející výpomocnému učiteli podle § 3 odst. 5 zákona č. 104/1926 Sb. je součástí pracovního výdělku ve smyslu § 7 a) odst. 5 nem. zákona č. 33/1888 ř. z. ve znění zákona č. 457/1917 ř. z.

(Nález z 8. května 1937 č. 12.415/37.)

V ě c: Okr. škol. výbor v Milevsku proti rozh. zem. úřadu v Praze z 27. dubna 1934 o nemocenském pojištění výpomocných učitelů.

V ý r o k: Stížnosti se zamítají pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměrem z 1. září 1933 zařadila okr. nem. pojišťovna v Milevsku 25 výpomocných učitelů, přihlášených okr. školním výborem

v Milevsku k nem. pojištění, do XI. a XII. mzdové třídy. Výměrem z 29. září 1933 vyměřila pak okr. škol. výboru v Milevsku nemocenské pojistné za výpomocné učitele.

Nař. rozhodnutími potvrdil žal. úřad cestou instanční tyto výměry okr. nem. pojišťovny a vyslovil, že 20% odměnu vyplácenou učitelům výpomocným ve smyslu § 3 odst. 5 učit. zákona č. 104/1926 Sb. nutno započítati do mzdy rozhodné pro zařazení do mzdové třídy a že tudíž příslušné zařazení výpomocných učitelů provedené okr. nem. pojišťovnou je správné z těchto důvodů: Na osoby podléhající pensijní povinnosti, tedy též na výpomocné učitele, nelze užití ustanovení § 7 odst. 3 zákona č. 184/1928 Sb., jak činí výměry okr. úřadu, nýbrž bylo vzhledem k ustanovení posledního odstavce § 7 dřív. nemoc. zákona v souvislosti s ustanovením § 1 zákona č. 117/1926 Sb. nutno opřítí výrok o ustanovení § 4 zákona č. 26/1929 Sb., podle kterého do služebních požitků je zahrnouti též jakékoliv jinak nazvané přídavky, proměnlivé požitky a opakující se odměny. Zdůrazniti dlužno, že nejde o příjem nahodilý, nýbrž o příjem, na který výpomocný učitel za určitých předpokladů má zákonný nárok. Poněvadž podle § 3 odst. 5 zákona č. 104/1926 Sb. se doba hlavních prázdnin nepočítá do doby služební, dlužno zařazení do mzdových tříd provéstí tím způsobem, že na každý měsíc služby ve školním roce bude již předem počítáno s příslušnou kvotou odměny, již výpomocný učitel dostane při výstupu ze služby koncem měsíce června. Těmito rozhodnutími nepozbývá okr. škol. výbor nikterak nároku na vrácení pojistného předepsaného z této 20% částky za učitele, kteří jí nedostanou (nedostali), t. j. za ty, kteří dobrovolně vystoupili ze služby nebo byli ještě před prázdninami jmenováni učitel-skými čekateli, neboť těchto se sporná otázka netýká.

O stížnostech na tato rozhodnutí uvažoval nss takto:

Na sporu jest otázka, zda do pracovního výdělku rozhodného pro stanovení mzdových tříd nemocenského pojištění je započísti 20% pří-davek výpomocných učitelů příslušející jim podle § 3 odst. 5 zákona č. 104/1926 Sb. Zem. úřad zodpověděl tuto otázku kladně, posoudiv spor vzhledem k ustanovením § 7 a) odst. 5 dřívějšího nem. zákona č. 33/1888 ř. z. (ve znění zákona č. 457/1917 ř. z.) v souvislosti s ustanovením § 1 zákona č. 117/1926 Sb. podle § 4 zákona č. 26/1929 Sb. Z toho již plyne, že budují-li stížnosti ve své první části na tom, že podle § 10 zákona č. 221/1924 Sb. do mzdy rozhodné pro zařazení do mzdových tříd nepatří přídavek příslušející výpomocnému učiteli podle § 3 odst. 5 učit. zákona č. 104/1926 Sb., nepostihují vývody stížností, jež se k to-muto jejich základu pojí, obsah nař. rozhodnutí, jež neposoudila kon-krétní případ podle § 10 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákonů jej doplňujících, nýbrž podle norem jiných (t. j. podle § 7 a) dřívějšího nemoc. zákona). Shora uvedený svůj postup odůvodnil žal. úřad tím, že jde o osoby podrobené pensijnímu pojištění, pro něž zachoval § 1 zá-kona č. 117/1926 Sb. v platnosti některá ustanovení zákona č. 33/1888 ř. z. a předpisů zákon tento doplňujících, mezi nimi i cit. § 7 a), jenž v odst. 5 stanoví, že u osob, pojištěných podle předpisů o pensijním pojištění platí za pracovní výdělek příjem, započitatelný pro zařazení

do tříd služného podle těchto předpisů. Ustanovením pensijního zákona zde dovolaným byl ve sporném období § 4 zákona č. 26/1929 Sb., jednájící o stanovení tříd služného k účelům pensijního pojištění, podle kterého do služebních požitků je zahrnouti jakékoli přídavky, proměnlivé požitky, opakující se odměny atd. (odst. 2 cit. § 4). Proti tomu, že žal. úřad postupoval podle zákona č. 117/1926 Sb., nemají stížnosti námitek, zejména ne potud, že učitelé výpomocní nejsou osobami, na něž se tento zákon vztahuje. Musí proto i soud z toho vycházeti při zkoumání jednotlivých námitek stížností.

Především nutno odmítnouti ve smyslu §§ 5 a 6 zákona o ss námitku stížností, dovozující, že ustanovení § 3 odst. 5 učit. zákona vylučuje možnost, aby pojistné bylo předpisováno za dobu prázdnin, neboť prý tu chybí hlavní předpoklad pojištění, t. j. skutečný poměr služební. Námitka tato je nepřipustným novem, ježto v řízení správním nebylo s těchto hledisek proti výměrům pojišťovny vůbec brojeno.

Bezdůvodnou je dále námitka, která spatřuje v nař. rozhodnutích názor žal. úřadu, že každý výpomocný učitel dostane onu 20% odměnu, a to koncem měsíce června, a že prázdniny se nepočítají výpomocným učitelům do doby služební. Stížnosti vkládají do nař. rozhodnutí něco, co v nich není. Neboť z poslední věty důvodů nař. rozhodnutí je naopak patrné, že žal. úřad připouští, že někteří výpomocní učitelé (t. j. dobrovolně vystoupivší nebo před prázdninami jmenovaní) této odměny nedostanou. Z toho je patrné, že žal. úřad nezastává názor, že každý výpomocný učitel dostane řečenou odměnu. Naopak tím, že žal. úřad na konci svých vývodů výslovně prohlašuje, že výpomocných učitelů, kteří dobrovolně vystoupili ze služby nebo byli ještě před prázdninami jmenováni učitelskými čekateli, se sporná otázka netýká, omezil svá rozhodnutí pouze na ty výpomocné učitele, kteří v důsledku propuštění ze služby odměnu dostanou. Že by o takové učitele v daných případech nešlo, stížnosti netvrdí.

Stížnosti dále namítají, že otázku, zda 20% odměna podle § 3 odst. 5 učit. zákona patří k platu výpomocných učitelů a zda jsou splněny předpoklady tohoto zák. ustanovení, nutno řešiti výlučně podle učit. zákona č. 104/1926 Sb. Nemají-li však stížnosti námitek proti z á s a d n í m u použití § 1 zákona č. 117/1926 Sb. a tím i takovému použití § 4 zákona č. 26/1929 Sb., dlužno je pak vykládati jenom tak, že ony »jakékoliv jinak nazvané přídavky, proměnlivé požitky a opakující se odměny« bylo by hledati v předpisech učit. zákona. V tom by bylo stížnostem ovšem přisvědčiti. Ale žal. úřad také přihlédl k ustanovením učit. zákona, ovšem jen potud, pokud to bylo třeba pro spor jím řešený v oboru nemocenského pojištění, t. j. v tom směru, že z nich vyvozuje, že výpomocný učitel, který nevystoupil dobrovolně ze služby a nebyl před prázdninami jmenován učitelským čekatelem, má ze zákona nárok na výplatu této odměny. Toto stanovisko žal. úřadu ani stížnosti nevyvracejí a poukazují-li na to, že není předem jisto, zda nenastanou ony uvedené okolnosti, které nárok na odměnu vyloučí, přehlízejí, že takové případy úřad ze svého rozhodování — jak patrné ze závěru jeho odůvodnění — vyloučil. Námitkou tou pak stížnosti ještě nepopírají, že tam,

kde okolnosti ty nenastanou — a jedině o tom rozhodoval úřad —, zákonný nárok na odměnu toho druhu existuje. Tento zákonný nárok je pak závislý na skutečném výkonu práce, resp. na trvání pracovního (služebního) poměru, takže nelze shledati nezákonným, došel-li žal. úřad k závěru, že odměnu tu lze pro zařazení do mzdové třídy vpočítati do služebních příjmů výpomocného učitele. Na tom nic nemění, že odměna ta je vyplácena v určité spojitosti s dobou prázdnin, tedy s dobou, kdy služební poměr netrvá, ježto nárok na ni je podmíněn předchozím trváním služebního poměru, resp. skutečným výkonem práce, od nichž nelze nárok ten pro úzkou souvislost vůbec odloučiti a bez nichž nemohl by nikdy vzniknouti. Nelze také přehlédnouti, že i požitky, jež výpomocný učitel dostává po dobu skutečné služby, nazývá zákon pouze odměnou (srov. odst. 3 a 4 § 3 učit. zákona č. 104/1926 Sb.). Není-li však o této »odměně« pochyby, že je příjmem rozhodným pro zařazení do mzdových tříd, pak dlužno totéž tvrditi o 20% částce zmíněné v odst. 5, ježto má tutéž povahu jako ona pravidelná, měsíčně vyplácená odměna. Vylučuje-li pak 1. věta odst. 5 za dobu prázdnin vyplácení oné měsíční odměny a mluví-li toliko o 20% částce celkové »odměny« (scil. ve smyslu odst. 4 pobírané), je zřejmo, že nejde tu o nějaký příspěvek za dobu nezaměstnanosti (jak to má stížnost na mysli poukazem na náhl. Boh. A 4127/24), nýbrž o přídavek k platu a tedy také plat, čili jinými slovy, že ona 20% částka má povahu doplatku služebních požitků zákonným nárokem podepřeného. Jdeť tu o součást požitků, jichž se dostává zaměstnanci za výkon služeb a prací, a je pak za tohoto stavu správný názor žal. úřadu, že 20% částka celkové odměny příslušející výpomocnému učiteli podle § 3 odst. 5 učit. zákona č. 104/1926 Sb. je součástí pracovního výdělků ve smyslu § 7a) odst. 5 nem. zákona č. 33/1888 ř. z. ve znění zákona č. 457/1917 ř. z. Poukaz stížností na ustanovení § 21 odst. 2 zákona č. 221/1925 Sb. (léčebný fond), podle něhož nemůže se vyměřovati pojistné z činovného definitivních učitelů, nemůže na shora uvedeném nic měniti již z toho důvodu, že jde tu o výslovnou výjimku ze zákona, jaké však v daném případě není.

Č. 12.895.

Církevní věci: * Odměnami za vyučování náboženství ve smyslu § 1 odst. 5 zákona č. 122/1926 Sb. a § 18 odst. 1 vládn. nař. č. 124/1928 Sb. o úpravě platů duchovenstva nelze rozuměti příjmy zvláštního učitele náboženství ustanoveného školskou správou.

(Nález z 10. května 1937 č. 12.567/37.)

V ě c: Václav Z. ve Verneřicích (adv. Dr. Josef Sklenář z Prahy) proti rozh. min. škol. a nář. osvěty v Praze ze 7. června 1934 (vrch. min. komisař Dr. Václav Štorkán) o vrácení kongruového doplňku.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Zem. úřad v Praze výměrem z 13. října 1933 zrušil na základě § 83 vládn. nař. z 13. ledna 1928 č. 8 Sb. své výměry z 14.